

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za pouzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRTNI VESTNIK“

izhaja tedensko in sicer vsak
petek ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . Din 1—

Glasilo obrtništva Dravske banovine.

Uredništvo in upravištvo: Ljubljana, Borštnikov trg štev. 1.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le z
navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici,
podružici v Ljubljani 10.860.

XIV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 27. novembra 1931.

Štev. 46.

Otvorjamo anketo za ločene obrtne ali skupne zbornice

Z ozirom na izdajo novega obrtnega zakona, opirajoči se pri tem zlasti na § 393. tega, ki govori o sistemu zbornic in daje pravico obrtništva, da samo odloča o tem, in z ozirom na številne dopise s strani obrtniških tovarišev, smo poskusili z današnjo številko našega glasila javno anketo za ločene obrtne ali skupne zbornice. Tako se bo moglo obrtništvo točno informirati o koristih skupnih zbornic in o prednosti ločenih obrtnih zbornic. Da bode obrtništvo obojestransko podučeno, dajemo primerne prostora tako enim kakor tudi drugim zagovornikom. (Uredništvo.)

★

Prejeli smo od uglednega obrtnika:

Kdo zagovarja v Sloveniji skupne zbornice

V kolikor se je do danes v Sloveniji govorilo in pisalo o sistemu obrtniške zbornice, v toliko nam manjka še doslej jasnega in objektivnega vpogleda v to vprašanje, ki predstavlja na eni strani stremenje obrtništva po samoodločbi in neodvisnosti, na drugi strani pa principijelno varovanje tradicije, češ, kar je bilo 80 let dobro za slovenskega obrtnika, to bo zanj dobro tudi še za naprej.

Kdo ima torej prav? Kaj je koristnejše za obrtnika — skupna ali samostojna zbornica — o tem se nam zdi neumestno razpravljati z ozirom na dejstva, da ločena zbornica, ki doslej v Sloveniji še ni prišla do praktičnega izraza, ni mogla tudi praktično nikjer pokazati svojih koristi za obrtništvo, ki bi bile in je tudi v tem pravcu prikazovanje in poudarjanje koristi skupnih zbornic, ki praktično obstojajo že 80 let, v toliko krivično, v kolikor sploh nismo imeli prilike še videti praktičnih

koristi samostojnih zbornic v Sloveniji. Pozitivni praktični rezultati z ene kakor druge strani bi bili vsekakor merodajni šele za kakršnokoli primerjavo in kakršnokoli poudarjanje prednosti enih kot drugih zbornic.

Slovenski obrtnik bi moral vsekakor poprej slišati obe plati zvona, potem šele soditi in odločevati. Tako pa smo slišali doslej šele eno plat z referatom g. Založnika o skupnih zbornicah, med tem ko istočasno nismo čuli referata o samostojnih ločenih zbornicah.

O enem smo pa povsem prepričani in to je gotovost, da če bi obstajala 80 let samostojna obrtna zbornica v Sloveniji kakor obstoji skupna, bi na vprašanje sistema zbornic sploh nikdar ne bi prišli, ker bi obrtništvo v svojem samostojnem in neodvisnem forumu videlo in gledalo tudi svoj cilj in svojo dovršenost.

Kaj so vzroki postanka tega vprašanja, vzroki dolgotrajnih borb in cepljenih obrtniških moči?

Vzrok je samo eden. In ta vzrok je skupna zbornica sama, ki je v principu samem idejna nasprotnica vsake obrtniške samostojnosti in neodvisnosti ter se v bistvu praktično drži pravila: manjši bodi podrejen in poslušen večjemu in močnejšemu, čeprav bi bila v resnici baš ona poklicana za to, da vse take diferenciacije in težnje po superiornosti novejših panog izravnava in budno čuva pravice ter dolžnosti, ene kot druge. Torej prav jasno je, da je v principu morda sistem skupnih zbornic enako vreden sistemu ločenih, vendar njegova praktična izvedba običajno nikdar ne dosega praktične vrednosti samostojnih zbornic, ki imajo mesto treh ciljev hkrati le enega, in tega lahko nepristransko z vsemi silami in vsemi sredstvi v skrb za svoje lastno, pušče neovirano in svobodno uspevati.

Če hočemo torej biti objektivni, moramo vsekakor praktičnemu efektu v življenju vselej pustiti prednost in to ne samo delnemu, pač pa vsestranskemu, ki že po svoji teoretični in idejni bazi daje jamstvo za potencirano zastopanje in izvajanje praktičnih uspehov bodisi v življenju posameznika ali stanovsko organiziranih skupin; torej jasno je iz tega, da more biti za obrtništvo koristnejše le to, kar je nedeljeno samo v njegovi službi, ne pa še pri dveh drugih gospodarjih hkrati. V neoviranem in svobodnem ter samostojnem razmahu vsake gospodarske panoge je sešele podano jamstvo za uspešno sodelovanje z drugimi panogami, za uravnavanje splošnih narodnih in državnih dobrin ter za uravnavanje vseh narodnih gospodarskih sil. Interesi o obrti ne smejo biti nikdar vezani na principijelne interese trgovine, ki so že po svojem bistvu pretežno konkurenčnega značaja, še manj pa na interese industrije, katere podzavestna naloga že v njenem bistvu samem je, zatirati obrt in jo z racionalizacijo in mehanizacijo prisiliti več ali manj h kapitulaciji.

V Sloveniji pa v vprašanju sistema zbornic stoji v ospredju še drug moment, ki pa ga doslej še nismo imeli priliko poudariti, čeravno je povsem evidenten in v glavnem tvori netilo za ponovne prepire in spore glede tega važnega obrtniškega vprašanja. Je to dejstvo, da vodijo obrtniško politiko na merodajno mesto postavljeni neobrniki, ki so pač s svojimi naslovi znani spraviti del obrtniških voditeljev pod svojo duševno nadvlado in sedaj že leto dni pri zelenih mijah v svojo največjo zabavo uprizarjajo marionetne predstave. Tako smo čisto enostavno postavljeni pred dejstvo, da uslužbenec gospodari gospodarji in mu milostno

vrže sem in tja pod mizo drobtinico od onega belega kruha, ki si ga je sam privoščil na gospodarjeve stroške. Tendence je pri tem povsem jasna in končno opravičljiva, ko gre za toliko in toliko, ker ima zbornica oznako TOI in bi bilo seveda drugače, če bi bil O izpuščen.

Razlogov, ki za to govore, imamo dovolj in bi jih lahko podrobno navedli. Znano nam je, da so ponavadi v skupni zbornici vsaj obrtniški odborniki vedno pod precejšnjim vplivom ostalih funkcionarjev, če pa to niso, potem imamo sumnjo, da bi ne bili njihovi mandati v nevarnosti. Dobro se še spominjamo, ko so se pred kratkim zastopniki, ki danes zavzemajo v obrtnem odseku zbornice za TOI najvažnejša mesta, sami svečano izjavljali za ločeno obrtno zbornico, danes pa so odločno za skupno — morda pač zato, ker sedijo v njej. Vemo, da bi bili danes lahko tudi poborniki ločenih zbornic v zbornici za TOI, če bi bili tako miroljubni, da bi v vsem in z vsem soglašali. Ker so pa dovolj odločni, zato jih ni zastopanih v zbornici; imajo pa zato obrtniško maso za seboj.

Konstituiranje nove zbornice za TOI

V petek ob 9. uri dopoldne se je na novo imenovana Zbornica za TOI sestala in imela svojo prvo plenarno sejo. Navzoči so bili vsi člani razen dveh, ki sta na poslovnem potovanju v inozemstvu.

Ob navzočnosti g. bana dr. Marušiča je predsednik Zbornice g. Ivan Jelačin ml. otvoril zasedanje točno ob 9. uri.

Po iskrenem pozdravu je predsednik Jelačin prečital odlok ministrstva trgovine in industrije, ki ga je prejel 9. t. m. od kr. banske uprave, s katerim je bila na podlagi čl. 3. zakona o odgoditvi volitev v trgovske, obrtne in industrijske zbornice z dne 30. aprila 1929 izpremenjena zbornična sestava z navedbo imen vseh članov in namestnikov, ki tvorijo novo zbornico. Nato je pozdravil g. bana dr. Draga Marušiča, načelnika ministrstva dr. Marna in dopisujočega člana g. dr. Frana Windischerja. Nato je gosp. Jelačin imenoval za overovatelje zapisnika g. stavbenika Ivana Briclja in g. ravnatelja Antona Krejčiča ter nadaljeval:

Preden preidem na dnevni red, mi je častna dolžnost, da se skušam oddolžiti razrešenim gospodom zborničnim članom, ki so dolgo vrsto let z nami sodelovali v tej zbornici in s svojo inicijativnostjo, strokovnimi nasveti ter opozorili podpirali zbornico v izvrševanju zakonitih dolžnosti ter v njenih prizadevanjih za zaščito domačega dela in pospeševanje gospodarskega napredka. Posebno velja ta moja zahvala bivšemu g. podpredsedniku Ivanu Ogrinu, ki si je tekom svojega devetnajstletnega udejstvovanja v zbornici s svojo marljivostjo in inicijativnostjo pridobil trajnih zaslug. Enako se zahvaljujem tudi ostalim gospodom bivšim zborničnim članom za njihov požrtvovalni trud in moja iskrena želja je, da ostanejo vsi gospodje naši zbornici še nadalje naklonjeni ter da nas podpirajo v vseh stremljenjih in prizadevanjih.

Istočasno pa mi je čast pozdraviti na današnji seji vse novo imenovane zbornične člane in dati izraza svojemu zadovoljstvu, da so se z novo imenovanimi vrnili v zbornico stari preizkušeni in zaslužni gospodarski delavci in borci, predvsem naša nova zbornična podpredsednika g. Konrad Elsbacher in g. Engelbert Franchetti, nadalje, da imamo čast pozdraviti v naši sredini bivšega predsednika Narodne

V nedeljskem »Jutru« št. 271 pozivlja g. Rebek obrtništvo za skupne zbornice. Dvomimo, da je izšel ta članek izpod peresa podpisanega. Gospod pisec na vse načine zagovarja skupno zbornico, ki jo je še pred nekaj meseci kritiziral. Govori namreč o popolnoma avtonomnem odseku. Mar ni že to samostojna obrtna zbornica? Kako je mogoča trditev, da je odsek popolnoma avtonomen? Nam je prav vse dobro znano in vemo, da sedijo v obrtniških sekcijah itd. tudi trgovci.

Mi nočemo nič drugega kot to, kar določa novi obrtni zakon »zanat — zanatljima«. To je gotovo geslo funkcionarjev ločenih zbornic, katerim se imamo — mislim — v največji meri zahvaliti, da je novi obrtni zakon večji del zelo ugoden za obrtništvo.

Zato pa tudi mi pravimo: »obrt — obrtnikom«, drugi pa roke proč, in videli boste, da bo obrtništvo v Dravski banovini naenkrat edino — in še več — edino bo z obrtništvom v celi Jugoslaviji. Od tega bosta imela korist tako obrtništvo kakor država sama.

vlade in poslanika g. Josipa Pogačnika ter končno, da smo z novim imenovanjem pridobili za ožje sodelovanje v zbornici odlične obrtniške in trgovske organizatorje, med njimi posebno gg.: Josipa Kavčiča, predsednika Zveze gremijev in podpredsednika Trgovskega društva »Merkur«, nadalje g. Frana Bureša, predsednika, in g. Jakoba Zadravca, podpredsednika Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru in celo vrsto načelnikov gremijev in zadrug. S tem imenovanjem so dobili odnošaji med zbornico in stanovskimi organizacijami še tesnejši in intimnejši izraz in vez, ki bo brez dvoma za vzajemno delo prav posebno koristna.

Smatram, da tolmačim razpoloženje vse zbornice, ako Vam predlagam, da

**Vsem obrtnim zadrugam,
obrnim društvom in njih
članom!**

**OBRTNO DRUŠTVO
V SLOVENJGRADCU**

sklicuje na dan 29. novembra 1931

veliko obrtniško zborovanje

ki se bo vršilo v prostorih gostilne Eichholtzer v Slovenjgradcu ob 3. popoldne.

DNEVNI RED:

1. Vprašanje prisilnega obrtniškega zavarovanja.
2. Vprašanje skupnih ali ločenih zbornic.
3. Raznoterosti.

Ker je zborovanje velikega pomena za ves obrtniški stan, vas vljudno vabimo, da se tega zborovanja v čim večjem številu udeležite.

ODBOR.

Predsednik: Kassel Ivan.

Vsem cenj. naročnikom in čitateljem lista

Uprava lista opozarja vse cenj. naročnike, da bo izdala novoletno številko v povečani izdaji in se radi tega obrača do vseh tovarišev obrtnikov in ostalih cenj. čitateljev, da pošljejo za novoletno številko svoje oglase. V tej številki naj bo enkrat jasno prikazana in izražena naša stanovska zavednost s tem, da naj ne manjka obrtnika, ki ne bi poslal v lastno stanovsko glasilo vsaj najmanjšega inserata — voščila za ceno Din 20.—.

Obenem prosimo cenjene tovariše obrtnike, da preskrbe tudi inserate in voščila tvrdk, pri katerih nakupujejo surovine. Predvsem se obračamo s to prošnjo na vsa naša obrtna društva, da nam po možnosti priskočijo na pomoč in zberejo v svojem okolišu čim več inseratov-voščil za našo novoletno številko, ki naj bo glasen in viden dokument naše samozvesti in propagande med obrtništvom samim za svojo obrt in strokovni list.

UPRAVA LISTA.

s tega prvega sestanka novo imenovane zbornične uprave odpošljemo predvsem vdanostno brzojavko našemu Presvetlemu vladarju Nj. Vel. kralju Aleksandru. (Z burnim odobravanjem sprejeto.)

Nadalje predlagam, da se odpošljejo pozdravni brzojavi tudi ministrskemu predsedniku g. Petru Živkoviću, ministru trgovine in industrije dr. Kostu Kumandiju, novo imenovanemu ministru finance dr. Miloradu Gjorgjeviću ter našima ministroma, ožjima rojakoma, dr. Albertu Kramerju ter g. Ivanu Puciju s prošnjo, da blagovolijo podpirati delo in prizadevanje naše zbornice.

Namen in naloga današnje plenarne seje je v prvi vrsti, da se izvrši konstituiranje nove zbornice. So pa še drugi važni dogodki, ki so se izvršili skoro istočasno z imenovanjem nove zbornice, preko katerih današnja seja ne more molče preiti. Predvsem mislim tu na dejstvo, da je bil dne 9. novembra objavljen v Službenih novinah »Zakon o radnjama« kot enoten obrtni red za vso državo. Ta zakon zasega globoko v našo gospodarsko podjetnost in bo v pretežni meri merodajen za bodočo smer razvoja naše gospodarske aktivnosti. Smatral sem zato za potrebno, da Vam na današnji seji podamo informativne in pregledne referate o odredbah novega obrtnega zakona predvsem s stališča naših zborničnih predlogov za izenačenje obrtne zakonodaje za vso državo, da boste mogli oceniti uspehe naših prizadevanj in razvideti, kaj so bili naši predlogi upoštevani in kje ne, nadalje, kje nam prinaša novi obrtni red bistvene izpremembe napram dosedanjemu stanju in v koliko so te izpremembe pridobilev in napredek, odnosno podaljšanje napram dosedanjam prilikam. Jasno je, da na današnji seji o tem obširnem gradivu ne bomo mogli razviti podrobne razprave, marveč bomo imeli za to priliko razmotrivati položaj na odsekih sejah, ki se bodo vršile v prvi polovici meseca decembra. To bo še dovolj pravočasno, ker stopi novi obrtni red šele 9. marca leta 1932. v veljavo.

Za danes bi želel, da se omejimo samo na en važen moment v okviru zakona o radnjama, to so odredbe glede zbornic. Po besedilu zakona imajo ostati zbornice v dosedanji sestavi bodisi kot združene, ali pa kot posebne. Izpremembe v dosedanjem sestavu se lahko izvršijo glede razdruženja ali spojitve posameznih odsekov potom uredbe ministra trgovine in industrije v sporazumu s predsednikom ministrskega sveta, in sicer v roku treh mesecev, ako so bili do dneva objavljenja zakona že sprejeti v zborničnih odsekih zadevni sklepi kakor tudi pri večini obstoječih obveznih ali svobodnih organizacij.

Sklepi za razdvajanje pri nas ne obstojajo, marveč je nasprotno zbornica ponovno enodušna, kakor tudi pretežno večina stanovskih organizacij zavzela odločno stališče za skupne zbornice in ostane vsled tega naša zbornica še naprej skupna zbornica za trgovino, obrt in industrijo ter bo vršila kot slovenski gospodarski parlament svojo vzvišeno nalogo, da pospešuje interesno solidarnost vseh treh glavnih panog gospodarstva, stremi za sintezo v gospodarski politiki in koordinira zahteve in potrebe industrije, trgovine in obrti. Prepričan sem, da bo novo imenovana zbornica, v kateri so v tako odlični meri zastopane naše stanovske organizacije obrtništva, trgovstva, industrije in gostilničarstva, zavzela v tem vprašanju istotako enodušno stališče, kakor ga je zavzemala zbornica v prejšnji sestavi.

Od zadnje plenarne seje, ki se je vršila dne 6. julija, smo preživeli v našem gospodarstvu zelo napeto dobo, ki kulminira v tako zvani bančni krizi. Ta kriza pa je le refleks cele naše gospodarske stiske in v najožji zvezi s krizo svetovnega gospodarstva. Težak položaj našega denarstva je nalagal zbornici dolžnost, da usmeri vsa svoja prizadevanja na to, da se kritični položaj čim prej omili, da se obtok gotovine normalizira, zaupanje vlagateljev do denarnih zavodov zopet dvigne ter da ne pride do potresov v gospodarstvu, ki bi mogli povzročiti trajne, nepopravljive škoda.

Danes lahko mirno rečemo, da so rodila naša zbornična prizadevanja mnogo uspehov ter da smo najbolj napeto dobo jesenske sezone že srečno prebrodili. Pri tem pa ne moremo preiti preko velikih dogodkov zadnjih mesecev, ne da bi jih omenili. Mislim predvsem na zgodovinski dogodek, da nam je naš presvetli vladar v smislu svoječasne obljube, dane v manifestu dne 6. januarja,

vrnil ustavo ter obnovil parlamentarni režim. Naš bodoči parlament čaka težka in važna naloga, da v prvi vrsti sistematično in dosledno izvede tednjo v celi javni upravi in gospodarstvu, da tako lahko zmanjša v onem sorazmerju, kakor so padli dohodki celokupnega gospodarstva, tudi državne in javne izdatke ter da v zvezi s tem tudi olajša bremenja, ki danes pretežno zadevajo vse gospodarske sloje. Mi smo trdno prepričani, da se bo izvršitev te važne naloge posrečila in da bodo pri tem gospodarski interesi Dravske banovine v novi skupščini uspešno tolmačeni, ker se nahaja v novi parlamentarni delegaciji naše banovine tudi iz krogov našega obrtništva in industrije cela vrsta praktičnih gospodarjev in dobrih poznavalcev prilik.

Ko zaključujem svoj pozdravni nagovor, hočem poudariti predvsem eno željo: Kot zbornični predsednik sem dosedaj stremel v zbornici vedno za tem, da se v vsaki panogi našega gospodarstva varuje čim širša samouprava ter daje čim večja razvojna možnost. Kjer je bilo treba interese sorodnih in raznih panog razmejiti in razporediti, je bila moja tendenca ta, da se varuje solidarnost našega celega gospodarstva, katerega interesi so medsebojno tako prepleteni in povezani, da eden brez drugega ne more uspešno delovati niti napredovati.

Jaz mislim, da sem na tej poti dosegel mnogo vidnih uspehov in vidim, da je ta pot edino pravilna. Zato želim v tej smeri vztrajati tudi v bodoče. Apelimam na vse Vas, ki ste že sodelovali z menoj, posebno pa na one, ki danes prvič stopate v našo gospodarsko zbornico, da me v tem mojem stremljenju podpirate in sodelujete v korist splošnega napredka in zaščite našega gospodarstva. Pri meni boste vedno našli za vse utemeljene težnje in predloge polno razumevanje, o čemer se boste lahko sami najbolje prepričali. Pri naših prizadevanjih nam je v veliko zaslombo in oporo naš odličen zbornični aparat, katerega požrtvovalnemu delu gre polno priznanje. Težki časi, katere preživlja naše gospodarstvo v vseh panogah, zahtevajo, da vsakdo izmed nas s svojimi močmi, z vsem svojim znanjem in izkušnjami pripomore k omiljenju gospodarskih težkoč, da se vsi, ki so dobre volje, najdejo v složnem, stvarnem, konstruktivnem delu, katerega naša država kot celina, pa tudi naša Dravska banovina še v toliki meri potrebuje, da se izgradi do one stopnje kulturnega, socialnega in gospodarskega napredka, ki ga želimo čim prej doseči. Oni, ki hoče to složno delo razkrajati in nas pri njem ovirati, je škodljivci in sovražnik našega gospodarskega napredka. To je treba, da pojasnite v vrstah Vaših stanovskih kolegov vsem, da ne nasledajo onemu beganju, ki želi, da nastopi zopet izigravanje in izživljanje enega stanu na račun drugega. V teh važnih trenutkih je treba, da se s svojo solidarnostjo, s svojim stvarnim delom oddolžimo mandatu, ki ga imamo namram našemu gospodarstvu in na tem delu mi bodite vsi iskreno pozdravljeni! (Živahno odobravanje!)

Po govoru g. Jelačina je pozdravil zbornico g. ban dr. Drago Marušič. V svojem govoru je gosp. ban zlasti poudaril:

»Nesporno je, da moramo po 6. januarju 1929 v naši državi povsod in v vseh panogah javnega življenja ubrati nova pota, začeti novo življenje. Zato je potrebno, da se vse važne institucije zavedajo novega časa in potrebno je tudi, da delujejo v smislu manifesta od 6. januarja. Ko to poudarjam, obenem opozarjam vse nove člane visoke zbornice, da se zavedajo svojih nalog, ki jih imajo pred seboj. Zbornica za TOI je najvažnejša gospodarska institucija v Dravski banovini, na drugi strani pa je Dravska banovina zaradi svoje gospodarske strukture in po svoji zemljepisni legi ena najvažnejših banovin v državi. Zato so naloge te naše zbornice mnogo večje, mi moramo biti vzor vsem ostalim zbornicam v državi. Nahajamo se v dobi težke gospodarske krize in posebna dolžnost naših narodnih gospodarskih predstavnikov je, da pomagajo prebroditi težke čase krize. Pozivam vse k delu in vam čestitam k izvolitvi, obenem pa izražam željo, da boste v tem velikem zgodovinskem času delovali ne samo v procvit banovine, temveč tudi države v smislu manifesta Nj. Vel. kralja.«

Govor g. bana je izzval živahne aplavze in splošno odobravanje zbornice.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

V pomirjenje obrtništva

Sporočamo, da smo se informirali na merodajnih mestih, kako so zamišljene po novem obrtnem zakonu kolektivne obrtne zadruge in nam je bilo pojasnjeno, da zakon predvideva ustanovitev teh samo tam, kjer ni obrtništvo združeno v strokovnih zadrugah in pa tam, kjer bi se izkazalo, da za malo število obrtništva ene stroke ni dana potreba ustanoviti lastno strokovno zadruko. Vsakršno drugo tolmačenje je smatrati samo kot tolmačenje nepoučenih in kot nepotrebno izbegavanje obrtniških krogov. Dokaz temu je, da nekateri razpošiljajo okrožnice, s katerimi hočejo omalovaževati veliko pridobitev zakona, opirajoč se pri tem na določbo o udruženjih, dočim na drugi strani javno manifestirajo za zakon z največjim navdušenjem.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani.

Izredni občni zbor

»Obrtniške Samopomoči« Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

V nedeljo, dne 15. novembra t. l. ob 9. uri dopoldne se je vršil v posvetovalnici Zbornice za TOI v Ljubljani izredni občni zbor »Obrtniške Samopomoči« Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, katerega so se udeležili člani v tako častnem številu, da je ta prekašal po udeležbi vse dosedanje.

Načelnik g. Baraga je odprl občni zbor s pozdravom na navzoče, nato pa je podal načelstveno poudarilo. Iz njega smo povzeli, da je bil ta občni zbor sklican zato, da odloča o reorganizaciji te obrtniške posmrtniške ustanove, po kateri naj se izvede zavarovanje z razširjenim delokrogom in pravico zavarovanja tudi na ostale sloje. Izredni občni zbor Zveze obrtnih zadrug, ki se je vršil v avgustu in ki je končal z izvolitvijo novega načelstva, je imel svoj vpliv tudi na upravo »Obrtniške Samopomoči«. Po podani ostavki gg. načelnika Milko Krapeža ter podnačelnika Josipa Rebaka in odbornika Franjo Igliča je bilo treba kooptirati v odbor druge člane in se je odbor potem konstruiral sledeče: načelnik Baraga Ludvik, podnačelnik Pogačnik Matko, tajnik Hribar Josip, blagajnik Baraga Ludvik, odborniki: Križnar Ivan, Radovan Rudolf, Simenc Hinko, Breskvar Ivan, Vidmar Karol, Vrtačnik Pavel, Česaček Alojzij, namestniki: Šifer Matija, Palme Marija, Mihelčič Ivan, Petkovšek Anton, pregled. računov.: Slovnik Drago in Seliškar Ivan ter šest namestnikov Delić Kajo. S tega mesta se je načelnik g. Baraga še osebno zahvalil bivšima gg. načelniku in podnačelniku za njiju vzorno delo v društvu.

Iz poročila adm. tajnika g. Banovca povzemamo, da je bil odbor v letošnjem poslovnem letu zelo delaven, vkljub temu pa se obrtništvo še ne zaveda v polni meri konistnosti te ustanove in sili v tuje zavarovalne ustanove. Na novo so pristopili k društvu štirje člani, izstopilo jih je 12, izključenih je bilo 28, umrlo jih je 16. (Zborovalci so počastili spomin umrlih s tem, da so se dvignili raz sedeže). Vseh zavarovancev šteje »Obrtniška Samopomoč« 551 (moških 333 in ženskih 218) po starosti od 25 do 80 let. Največ zavarovancev je onih v dobi od 40 do 50 let.

Razvila se je daljša in mestoma precej ostra debata, v katero so posegli gg. Baraga, Rebek, Perdan in Krapež. Iz blagajniškega poročila povzemamo, da izkazuje Din 109.118.03 imovine. V letošnjem poslovnem letu je bilo vseh dohodkov Din 75.156.70, izdatkov pa je bilo 69.187.37. Po poročilu pregledovalcev računov je bil podan celokupnemu odboru absolutonij.

Načelnik g. Baraga je še pred čitanjem novih pravil, po katerih se »Obrtniška Samopomoč« razširi na vse sloje in po novi zavarovalni tarifi obrazložil pomen reorganizacije in predpostavljaj konisti in ugodnosti, ki jih nudijo nova pravila zavarovancem. Bilo je stavljenih s strani zavarovancev par spremenjevalnih predlogov, ki so bili po večini sprejeti. Po sprejetju pravil je sledilo čitanje kandidatske liste, ki je bila soglasno sprejeta, makar se je načelnik g. Baraga v imenu voliozvoljenega upravnega in nadzorstvenega odbora zahvalil zborovalcem za zaupanje in izvolitev, zagotavljajoč jim, da bo novi odbor posvetil »Obrtniški Samopomoči« vso pažnjo, da jo dvigne na dostojno višino. Po eni uri je zaključil lepo uspeši občni zbor.

Opozarjamo vse cenjene naročnike in čitatelje našega lista na to poročilo z vplivnim vabilom, da v čim večjem številu pristopijo k svoji stanovski posmrtniški ustanovi in da priporočajo naše zavarovanje tudi vsem svojim znancem in prijateljem.

Kongres pekov v Beogradu

V nedeljo in ponedeljek 15. in 16. t. m. se je vršil v Beogradu kongres pekov iz vse države. Glavna točka tega zelo dobro obiskanega kongresa je bila razprava o težkem položaju, v katerega so prišli z uveljavljenjem žitnega zakona in z določitvijo cen pekovskim proizvodom naši obrtniki-pekci. Pri tej priliki je bila na predlog zagrebškega delegata sprejeta na g. ministra trgovine in industrije resolucija. Ta se glasi:

»Delegati pekovskih mojstrov iz vse države, zbrani na tretjem kongresu Saveza v Beogradu, si Vam dovoljujejo, gospod minister, v imenu vseh pekovskih mojstrov izročiti sledečo predstavko:

Ves poprevratni čas je izpopolnjen z raznimi napadi na pekovske mojstre; enkrat zaradi cen kruhu, drugič zopet zaradi kvalitete in ostalih stvarnih ali pretvorjenih razlogov. Za vse te očitke se pripisuje odgovornost pekovskim mojstrom. Vsi dosedanji napor pekovskih mojstrov, da spravijo vsa ta vprašanja v sklad, da jih rešijo ali dokažejo nemogočnost, da bi stalne nedostatke in ceno izboljšali ali izravnali, do danes niso uspeli.

Z veseljem so pozdravili pekovski mojstri akcijo kraljevske vlade, ki se je zavzela za rešitev vprašanja pšenice, moke in kruha, v trdni veri, da se bo nevzdržno stanje raziskalo in poboljšalo. Kraljevska vlada je izdala zakon o pšenici, v katerem je pooblastila ministra trgovine, da odredi ceno moki in kruhu.

Predlogi pekov za ceno kruhu.

Da se doseže stvarna, koristna in pravična cena kruhu, ki bo imela tudi možnost, da se izvede, in ki naj zadovolji tako konzumenta kakor prodajalca, predlagajo pekovski mojstri in prosijo za naslednje:

Da se v vsaki banovini organizira komisija, ki naj po potrebi na temelju stvarnih podatkov, popolnoma dokazanih računov in vseh potrebnih pomočkov ugotovi proizvajalne stroške za predelavo enega kilograma moke v kruh, stvarno količino moke v pekarni in potreben zaslužek pekovskih mojstrov, odnosno podjetja.

Da se omogoči prodaja na drobno, t. j. na današnji način plačevanja, ki se računa z enoto dinar, je potrebno, da se izpremeni dosedanji način izdelave, ki odgovarja enoti plačanja, t. j. da se uvede enotna cena za vso državo in to po 4 Din po komadu. Vsak komad kruha: beli, črni ali katerikoli vrste, mora veljati 400 par. Ker obstojajo dkg in ker se mora tudi po teh tehtati kruh, je to enostavno in praktično, da se izmenja na drobno ono, kar je mogoče izmenjati ali razdeliti na drobno, in to je kilogram. Dinar ni mogoče na drobno menjati, zato je treba, da je stalen in cel. Da to ne bo nobena novost, je temu dokaz cena v inozemstvu, ko so inozemske države že zdavnaj uvedle takšno računanje in kjer se je tak način izkazal zot odličen. V naši državi je uveden tak način računanja v Sloveniji, pa tudi po nekaterih krajih Savske banovine.

Dosedanji način prodaje kruha ni racionalen in potreba je, da tudi naša država pristopi k racionalni razdelitvi. To pa bo mogoče doseči samo z gornjim predlogom. Kadar se uvede prodaja kruha na komad po štiri dinarje, se bo to udomačilo in konzument ne bo več trošil vselej enake količine kruha, ampak bo to odvisno od uspeha žetve.

Nam ni na tem, da bi navajali vse te gobe, s katerimi se ima boriti pekovski obrt. Tudi nočemo navesti vseh stroškov, ki so zvezani s proizvodnjo kruha. Ali vendar moramo omeniti, da je treba pri tem jemati v obzir uslužbenke plače, stanarino, davek, razsvetljavo in kurjavo, vložen kapital, amortizacijo strojev, zavarovanje, potrebne dodatke kot: kvas in sol, dalje odstotek, ki ga prejema preprodajalec, dovoz in odvoz izdelanega blaga, izgubo in ostale male izdatke. Ti vsi skupaj pa predstavljajo veliko vsoto. Vse to je treba, da komisija ugotovi v poedinih banovinah na licu mesta. Naloga komisije je pa tudi, da določi vse ostale detajle proizvodnje in da določi predloge o sanitarnih in higijskih predpisih in stanju v pekarnah. Uvaževati mora tudi vse

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE a. d. podružnica Ljubljana

Dunajska cesta šte. 31 (hiša Zidarjevih dedičev)

Telefon šte. 30—20.

Centrala: BEOGRAD

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom, vsem kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtnikom in lombardira državne vrednostne papirje.

Glavna podružnica: ZAGREB

Sprejema hranilne vloge z ali brez odpovedi. Otvorja tekoče in žiro račune. Izdaja kavcije in garancijska pisma.

Podružnica: SARAJEVO

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne posle.

ostale pogoje, katerim je podvržen pekovski obrt.

V tej komisiji morajo biti zastopani predstavniki oblasti, organizacije pekovskih mojstrov in pomočnikov, inspekcije dela in zbornice.

Prosimo Vas, gospod minister, da hitro skličete anketo v Beograd, ki naj bi imela nalogo, da reši tehnično stran in način dela te komisije. Istočasno Vas prosimo, da pozovete na to anketo tudi predstavnike naše stroke.

Opozorilo

Zveza čevljarских zadrug za Dravsko banovino v Ljubljani opozarja tem potom vse čevljarске zadrugе v Dravski banovini na to, da strogo pazijo odslej na vsako novo prijavo čevljarске obrti.

Dejstvo, da stopi v štirih mesecih novi obrtni zakon v veljavo, kateri kategorično zabranjuje obratovanje osebam, ki ne morejo dokazati strokovnega znanja in strokovne usposobljenosti, je iznenadilo mnogo ljudi, kateri so si dosedaj dovoljevali na podlagi § 38a obrtnega reda izvrševati raznovrstne obrti, sprejemati popravila itd., ter so na to neupravičeno in protizakonito povečavali svoje premoženje na škodo malega obrtnika-čevljarja in drugih obrti. Sedaj pa se ti ljudje zbegavajo in preudarjajo, na kakšen način bi si še pravočasno in še pod zaščito dosedanjega obrtnega reda pridobili obrtno pravico za izdelovanje čevljev, vedoč, da pozneje to ne bo šlo. Poskušajo si pridobiti družabnike (kompanjone) z obrtno pravico, pod katerih imenom bi si pridobili pravico otvoriti zadrugo z omejeno zavezo, ali pa družbo z omejeno zavezo.

V prvi vrsti so to trgovine s čevlji, katere so bile doslej vane sprejemati popravila na starih čevljih in si hočejo to pravico — bodisi na katerikoli način — pridobiti tudi za v bodoče. So pa to tudi razni drugi ljudje, ki stremijo le za tem, kako oškodovati malega obrtnika. Čevljarja vse na svetu zaničuje, od čevljarске stroke pa bi vendar rad vsak živel, ko vsled tega izpodriva upravičenega obrtnika.

Zato opozarjam načelstva vseh čevljarских zadrug, da v svojem in v interesu svojih članov odslej strogo pazijo na vsako novo prijavo čevljarске obrti, na spremembe stajališč svojih članov kakor na osnove raznih družb in zadrug. V enakih slučajih naj se brezpogojno poslužujejo svojih zakonitih pravic do priznanih s katerimi bodo zavlekli odobrenje enakih obrtnih pravic v dobo novega obrtnega zakona, kjer se bodo te želje do obrtne pravice razblinile v velik nič.

Od gospodov okoli obrtnih oblasti pa pričakujemo, da ne bodo podučevali takih prosičev v tem pravcu. V takih slučajih bi bile čevljarске zadrugе primorane javno nastopiti. Naj si vsak zapomni, da je čevljarška stroka le še na papirju, v resnici pa opravljajo naš posel le neupravičenci. Čevljarске zadrugе bodo znale svoje pravice braniti do skrajnosti.

Krajcar Anton.

Stanje naše stroke

Dr. Adolf Cuvaj, generalni tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Zagrebu, je imel na IX. rednem kongresu v Beogradu med ostalim sledeči referat o stanju naše stroke:

Zlatarska stroka trpi že več let. Padec prometa je bilo opažati že v početku leta 1929., in čim bolj se je gospodarska kriza razvijala, tem bolj je padel promet, ki se danes kreče v skrajno skromnih mejah. Cela stroka trpi zlasti vsled visokih cenitev, katerim sledi prevelik predpis neposrednih davkov. Promet bi bilo mogoče dvigniti z znižanjem uvoznih carin, katere so za današnje prilike tako visoke, da kupci onemogočajo celo nabavo potrebnih stvari, kot: žepnih ur, stenskih ur in jedilnega pribora iz alpage in sličnega materiala. Poslovanje s provinco je vobče nemogoče, ker so tro-

šarine in uvoznine previsoke in bi jih bilo potreba po mišljenju trgovskih krogov sploh ukiniti. Opaženo je tudi bilo, da posečajo tuji trgovci z zlatino, srebrno in drugimi predmeti privatne stranke, kar v prvi vrsti skoro nikdar ne predstavlja sigurnosti proti prodajalcu in kvaliteti blaga, v drugi vrsti pa je to tudi po zakonu zabranjeno. Zahteve, ki jih iznašajo pojedini trgovci za znižanje uvozne carine, so povsem upravičene, ker bi se s temi ukrepi preprečilo tihotapljenje, ki je v tem pogledu danes sila razpaseno.

Tako je bilo n. pr. v teku minulega leta po švicarski statistiki uvoženih v našo državo skupno 20.816 raznih ur, v naši državi pa jih je bilo faktično ocarnjenih samo 15.919 komadov. Napram tej statistiki je bilo torej utihotapljenih 4897 komadov ur, in to po primerjavi službenih statistik; ni pa nobenega dvoma, da se stvarno utihotaplja še mnogo več.

Ker je ravno na ure carina relativno najvišja, je opažati ravno pri tem predmetu tihotapstvo v največji meri.

Domači trgovini škodi tudi delo inozemskih podjetij, ki poslujejo po svojih potnikih neposredno v naši državi, ne da bi si držala ta podjetja pri nas svojega stalnega zastopnika (Platzvertreter). Na vsak način bi bilo treba to prepovedati. Zelo strogo bi bilo treba postopati tudi s potniškimi kolekcijami, da se je onemogoči vsaka direktna prodaja.

Vrednost in pomen reklame

ali zakaj imajo tvorniški izdelki večjo prednost pred obrtnimi?

Mnogo čujemo vedno o reklamah in zopet reklamah, katere namen je, da dvigne produkt ali izdelek — najsi bo: ročni ali pa celo tvorniški izdelek. Predvsem igra glavno vlogo pri celi reklamah v prvi vrsti cena in kvaliteta izdelka, ki ga produciramo in damo kot blago na trg. Blago pa se tudi razlikuje po načinu izdelave; od načina izdelave zavisi predvsem cena, ki dela mnogo preglaščevanja v današnjih časih našim obrtnikom oblačilnih strok. Priznati moramo, da so tvorniški izdelki cenejši od ročnih; to le na prvi pogled, čim pa ugotovimo njih nedostatke in primerjamo izdelavo, tedaj nam je naenkrat jasno, zakaj so cenejši. Zato, ker izdelujejo n. pr. čevlje ali obleko v velikih količinah po enotnih merah in kopitih in ker je s tem delovni čas skrajšan z racionalno razdelitvijo dela, katerega pa ni mogoče izrabiti v tolikšni meri obrtniku, ki mora sam od prvih pomerjav in s surovim blagom preiti vse faze dela do končnega izdelka — blaga, da ga šele lahko postavi na trg kot res solidno blago. Zanj nosi tudi vso odgovornost, ker zavisi od izdelka tudi dobro ime dotičnega obrtnika samega. Pri izdelavi na veliko v tovarni je pa delo skozi vse faze razdeljeno tako, da vsak posamezen delavec izvrši svoje delo in tako doprinese samo majhen del zgotovitve k celoti. S tem hočemo poudariti, da se tako kvalificirani delavci že v glavnem razlikujejo od strokovno kvalificiranih in izučeni pomočnikov ter mojstrov. Kar je pa pri vsem tem glavno, je pa to, da mali obrtnik ali ne ve prav ceniti svojih izdelkov in vzbuditi zanimanja zanje v svoji bližnji in daljni okolici. Medtem pa lahko opazimo, kako tovarne, katere tvorniško izdelujejo svoje izdelke, znajo zanje zainteresirati potom časopisja javnost, da jih upošteva, akoravno niso izdelki kos onim ročnega dela.

Zahvala

Tem potom izreklam Obrtniški samopomoči Zveze obrtnih zadrug najtoplejšo zahvalo za nakazani znesek 3500 Din, ki sem ga prejel kot posmrtnino po pokojni Mariji Rupnikovi.

Priporočal bom obrtniško ustanovo vsakomur.

S spoštovanjem

Franc Homovec, čevlj. moj. Hotedrišica 100.

Reklama, ako jo motrimo tako, kot je je danes navajena naša javnost, ima uspeh radi tega, ker se tvornice zavedajo vztrajnega inseriranja v listih. Zato je uspeh tega, da imajo produkti uspeh in se jih tako mnogo proda na škodo našega obrtnika in škodo konzumentov samih, ker so bili in so varani v solidnosti izdelkov.

Delo, ki se izvrši danes v naših delavnicah in izdelki so prvovrstni. Da pa ne dosežejo ti izdelki enakega ugleda, je morda krivda tudi v tem, da naša javnost skoro dosledno odklanja ročne izdelke in se najraje poslužuje tovarniških; popravilo seveda pa terja v ročnih delavnicah kljub temu, da jim nudi majhen zaslužek — z ozirom na to, ker se ročno delo v mnogočem razlikuje od tovarniškega. To pride prav posebno do izraza ravno pri popravilih. Kar pa je tudi morda delni vzrok, je to, da sami ne znamo ceniti ali pa podcenjujemo reklamo in oglašanje v časopisju.

Težko je oglašati v današnji dobi obrtnikom v časopisju, ker si komaj zasluži za preživljanje, kje naj bi pa šele vzeli denar za reklamo. Toda tudi temu je mogoče odpomoči, če se obrtništvo vseh strok in panog v prvi vrsti samo zave važnosti podpiranja domačih izdelkov in njih izmenjavanja med seboj. Kajti že samo to je velika in v glavnem prva reklama, ki jo je pa mogoče doseči le potom vztrajnega sodelovanja z edinim ciljem: jaz kupujem pri Tebi a ti delaš pri meni, popravljaj itd. To je prvo, kar moramo upoštevati, predno gremo v trgovino, da kupimo tovarniški izdelek. Prvo poudarjamo zato, ker so tudi med obrtniki ljudje, ki bolj cenijo tovarniško delo od ročnega dela, ki je delo tovariša obrtnika. Ko bodo vsi obrtniki uvideli potrebo resnega izvajanja tega, potem bodo videli, da so res sami sebi koristili, naša javnost pa bo tudi raje segala po naših izdelkih, ki so res prvovrstni in trpežnejši od tovarniških. Radi tega je pa vredna več osebna reklama v prvi vrsti med obrtniki samimi za domače izdelke, ker si s tem mi sami skušamo postaviti našo nacionalno obrt na ono stališče, ki si ga že zdavnaj želimo. Ko dosežemo to, pa čeprav vsaj delno, šele tedaj bomo spoznali pravi pomen in vrednost reklame.

Kaj je novega?

Določevanje davka na poslovni promet. Po čl. 21. uredbe o skupnem davku na poslovni promet sme davčna oblast ugotavljati davčne osnove na poslovni promet sporazumno z davčnimi obvezanci. Med one, s katerimi bi se imel skleniti sporazum, bi spadali obrtniki, v kolikor nimajo letnega prometa, ki bi presegal 500.000 dinarjev, in sicer: ključavničarji, brivci, kovači, krznarji, kleparji, slaščičarji, svečarji, pečarji, urarji, zlatarji, draguljarji, gradbeniki, zidarji, klesarji, dimnikarji, fotografi, instalaterji vodovodov, plinske in električne razsvetljave, mehaniki, avtomobilski mehaniki, optiki, krovci, kemične čistilnice, modistke, radiotehniki, klobučarji, zobni tehniki, kavarnarji, dežnikarji, lončarji, čevljarji, strugarji itd.

Finančno ministrstvo je stopilo preko svojih podrejenih organov v stike s temi davčnimi obvezanci, ki pa so domala vsi odklonili, da bi se po skrajšanem postopku ugotavljala njihova davčna obveza. Zato je davčni oddelek finančnega ministrstva obvestil sedaj davčne oblasti, da naj se tudi za l. 1932 davčna obveza za davek na poslovni promet ugotavlja na isti način, kakor se je dosedaj, to je pred davčnim odborom, ki bo odmerjal višino davka posameznih davčnih obvezancev.

Pobiranje klavniške pristojbine. Ker je finančno ministrstvo dobilo mnogo pritožb o nepravilnem pobiranju klavniške in stojniške takse, ki jih pobirajo občine, je izdal finančni minister sledeče pojasnilo:

1. Pobiranje klavniške takse naj se vrši samo pri osebah, ki se kakorkoli poslužujejo občinske klavnice, s tem da tja doganjajo klavno živino in drobnico na klanje, ali če je bilo klavnje živine podvrženo taksi po tarifni šte. 382 zakona o taksah in se v klavnici samo predela.

2. Pobiranje stojniške takse se lahko vrši samo za predmete, ki se pri našajo na občinski trg in tam zavzemajo občinski prostor, kakor to predpisuje tarifne številke 397 zakona o taksah.

V nobenem drugem primeru se ta taksa ne sme pobirati.

Vsak drugačen postopek in drugače na interpretacija gornjih tarifnih številk zakona o taksah sta napačna. Zato odredjam na podlagi čl. 43. zakona o taksah, da se dosedanja praksa pri pobiranju teh taks ukine in pobiranje vrši po gornjih navodilih.

Pooblastilo banom za novo določitev krušnih cen

Minister za trgovino in industrijo je na osnovi določb § 10. zakona o prodaji pšenice v državi predpisal izpremembo in dopolnitev uredbe o cenah kruhu z dne 23. septembra 1931.

Čl. 2. točka 1. uredbe o krušnih cenah v državi z dne 23. septembra 1931 se menja in se glasi:

»Bani se pooblašča, da v poedinih krajih odobrijo izpremembe osnovnih krušnih cen, pri čemer naj upoštevajo cene moke v trgovini na veliko v poedinih krajih ter režijske stroške za peko kruha. Na področju mesta Beograda predpiše izpremembo minister za trgovino in industrijo.«

Ta izprememba stopi v veljavo, čim se objavi v »Službenih Novinah«.

Zanimivo strokovno delo

Dr. Milan Vidmar: Zanimivosti elektrotehnike in njenega gospodarstva. Izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani, 1931. »Pota in cilja« zv. 20. str. 207.

Razmeroma skromna knjižnica domačih strokovnih del je te dni narasla za veljavno pridobitev, to je knjigo univ. prof. dr. Milana Vidmarja: Zanimivosti elektrotehnike in njenega gospodarstva. Pisatelj, ki uživa tudi v inozemskem znanstvenem svetu velik ugled, je črpal iz svoje globoke erudicije in svojih dolgoletnih izkušenj, da je napisal to aktualno delo. V uvodu izraža željo, da bi postala skrivnost elektrotehnike dostopna vsem slojem. Pa tudi najresnejši strokovnjak bo našel v pričujočem delu važno gradivo. Dandanes ni izbranka, ki bi se živo ne zanimala za ta predmet, stoječ v središču sodobne civilizacije in gospodarstva. Nedvomno je napravil pisatelj veliko uslugo tudi mladini, ki dobi le redkokdaj izpod strokovnjaškega peresa originalno, popularno napisano učno knjigo.

Gradivo je dr. Vidmar razporedil tako, da obravnava najprej teorijo električne energije, potem pa njeno gospodarsko uporabnost. V prvih poglavjih uvaja pisatelj lajka v skrivnostni elektrotehnični svet. Brez formul, računov in učenih pojmov nazorno popisuje bistvo elektrike in magnetizma. Iz preprostih, lahko umljivih pojavov iz vsakdanjega življenja razlaga najskrivnostnejše fizikalne pojave. Dalje opisuje svojstva in razlike enakomernih in izmeničnih tokov. Višek elektromagnetnih skrivnosti obravnava peto poglavje knjige, kjer razpravlja pisatelj o magnetični indukciji in transformaciji. Nato razglablja tehnično gospodarske probleme v zvezi s studijem o prenosu električne energije. Podano je bistvo električnega stroja in drugih električnih aparatov, kakor n. pr.: telefona, brezžične telegrafije in telefonije itd. Potem teoretičnem uvodu preide pisatelj na razpravo gospodarskih vprašanj. Najprej so razloženi splošni problemi, zlasti problem belega in črnega premoga. Temu sledi opis električnih central, vprašanje cene električne toka in njegova uporaba v industrijskih in obrtniških podjetjih. Za sklep podaja pisatelj sliko električnega gospodarstva v Jugoslaviji in podpira svoja izvajanja s podrobnimi statističnimi podatki.

Tako torej zasluži knjižica, ki je opremljena s preglednimi risbami in zanesljivimi tabelami naše najtoplejše priporočilo.

Opozorilo!

Davek na poslovni promet od popravil v čevljarški stroki

V skupnem davku na usnje je obsežen skupni promet z usnjem, v številu kakršnokoli predelovanje usnja. Ponekod se je pojavil dvom, ali so s skupnim davkom na usnje pokrita tudi popravila v čevljarški stroki, ali pa so čevljarji dolžni plačevati od popravil 1-odst. splošni davek na poslovni promet. Na inicijativno Zbornice za TOI v Ljubljani je državna finančna direkcija dne 12. novembra t. l. pod št. 137.696 odločila, da so čevljarji, kolikor niso kot mali obrtniki sploh oproščeni plačevanja splošnega 1-odstotnega davka od popravil, oproščeni tega, ker obstoje njihova dela izključno ali pa vsaj pretežno v porabi materiala, ki podlega skupnemu davku do potrošnika (zlasti n. pr. usnje).

Službe iščejo:

Naglič Franc, Radovljica 89, išče mesto pekovskega pomočnika.

Demšar Alojzij, Radovljica 27, išče mesto v kateremkoli obrtu kot delavec. Po poklicu je vrtnarski vajenec in mu manjka 1 letna učna doba.

Mlad urarski pomočnik z lastnim orodjem, IŠČE mesta. — Naslov: Avgust Gogola, Zagorice št. 38, p. Bled.

POZOR URARJI!

V nekem večjem industrijskem kraju je zaradi družinskih razmer naprodaj novo zidana hiša z urarsko delavnico (trgovino). Letno se popravi od 600 do 1400 ur, zaloge pa se proda letno za ca. 24.000 Din. V hiši je električna luč in vodovod. Najemnina od drugega lokala donša letno 6.600 Din. Pojasnila daje Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, graverjev in pasarjev v Ljubljani.

Dobave.

Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 4. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 m² strešne lepenke in 1000 kg žičnikov.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 15. decembra t. l. ponudbe glede dobave cevi. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 30. novembra t. l. ponudbe glede dobave 70 kv. metrov bakrene pločevine, do 7. decembra pa glede dobave 260 komadov električnih žarnic in 1 zračnega kladiiva. Direkcija državnega rudnika Zabukovica pri Celju sprejema do 3. decembra t. l. ponudbe glede dobave jamskega orodja in matičnih vijakov. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 9. decembra t. l. ponudbe glede dobave ročic. — Komanda III. armijske oblasti v Skoplju sprejema do 10. decembra t. l. ponudbe glede dobave orodja in naprav za pekarnice. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so vpisani Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled).

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 16. decembra t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg masti za jamske vozilke.

Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 3. decembra t. l. ponudbe glede dobave 160 komadov žarnic.

Kleparski vajenec,

kateri je moral vsled ukinitve obratovanja prekiniti tudi učno razmerje, želi nadaljevati učno dobo pri drugem mojstru. Ima še enoletno učno dobo in želi hrano in stanovanje.

Dopise je nasloviti na načelstvo Pokrajinske zadruge klep. instal. in kotlarskih mojstrov v Ljubljani.

NAROČITE

Obrtniški koledar za leto 1932 pri Zvezi obrtnih zadrug!

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Že v 24 urah

kemično snazi, plisira in barva obledele obleke, plašče, klobuke itd. — škrobi in svetlo-lika srajce, ovratnike in zapestnice. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Joan Mihelčič

elektr. konces. podjetje

LJUBLJANA, Borštnikov trg 1

ima na zalogi vsakovrstni električni material, žarnice in svetila. Prevzema v izvršitev električne instalacije. Jamči za solidnost in zmerne cene.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo Ljubljana, Prešernova ul. 50

(v lastnem posloplju)

Brzjavni naslov:

KREDIT LJUBLJANA

Telefon štev.:

2040, 2457, 2458, 2805 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe depozita itd.

Tvornica ZA DUŠIK D. D.

in
AGA-RUŠE

ndružene jugoslov.
tvornice acetilena in
oksigena d. d.

zadovoljujeta s svojimi prvovrstnimi
proizvodi:

KARBIDOM-DISSOUS- PLINOM in KISIKOM

šir om vse Jugoslavije na stotine

avtogenskih varilcev

in nudita tisočerm mirno, lepo
in solnčnobeło

acetilensko luč

Inkeriščajte tudi Vi te njihove
proizvode v svoje korist!

VI SIGURNO RABITE

RAČUNE, PIŠEMSKI PAPIR IN KUVERTE Z VASO
FIRMO TER DRUGE POSLOVNE TISKOVINE

TO VAM IZVRŠI SOLIDNO IN POCENI

TISKARNA GRAFIKA LJUBLJANA
Resljeva cesta 4

Kdor oglašuje, ta napreduje!

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletna oprema za gostilne, restavracije, hotele, kavarne in bare

Luksuzni predmeti

Stavbno in umetno steklarstvo

Ljubljana, Dunajska cesta št. 10

Telefon 2478